

Zadeva C-504/21

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

17. avgust 2021

Predložitveno sodišče:

Verwaltungsgericht Stade (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

17. avgust 2021

Prosilci:

prosilka 1

prosilec 2

prosilec 3

prosilec 4

prosilec 5

Tožena stranka:

Bundesrepublik Deutschland

Predmet postopka v glavni stvari

Uredba (EU) št. 604/2013 – Vzpostavitev meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva – Zahteva za sprejem – Zavrnilni odgovor – Pravno sredstvo zadevnih oseb

Predmet in pravna podlaga predloga

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanja za predhodno odločanje

a. Iztožljivost

1. Ali je treba člen 27 Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (Uredba Dublin III), po potrebi v povezavi s členom 47 in členom 51(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (Listina), vendar ob poznavanju določb Direktive Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine, razlagati tako, da mora država članica, na katero je zahteva naslovljena, prosilcem – ki so med drugim otroci –, ki prebivajo v državi članici, ki daje zahtevo, in zahtevajo predajo na podlagi členov 8, 9 ali 10 Uredbe Dublin III, ali njihovim družinskim članom v državi članici, na katero je zahteva naslovljena, v smislu členov 8, 9 ali 10 Uredbe Dublin III pri sodišču v državi članici, na katero je zahteva naslovljena, zagotoviti učinkovito pravno sredstvo zoper zavrnitev zahteve za sprejem?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje pod točko (a) nikalen:
ali pravica do učinkovitega pravnega sredstva, navedena v prvem vprašanju pod točko (a), v tem primeru, ker ni zadostne ureditve v Uredbi Dublin III, izhaja neposredno iz člena 47 Listine, po potrebi v povezavi s členi 7, 9 in 33 Listine (glej sodbo Sodišča z dne 7. junija 2016, C-63/15, Mehrdad Ghezalbash, točki 51 in 52, in z dne 26. julija 2017, C-670/16, Tsegezab Mengesteab, točka 58)?
3. Če je odgovor na prvo ali drugo vprašanje pod točko (a) pritrdilen:
ali je treba člen 47 Listine, po potrebi v povezavi z načelom lojalnega sodelovanja (glej sodbo Sodišča z dne 13. novembra 2018, C-47/17 in C-48/17, ECLI:EU:C:2018:900), razlagati tako, da mora država članica, na katero je zahteva naslovljena, seznaniti državo članico, ki daje zahtevo, da so prosilci vložili pravno sredstvo zoper zavrnitev zahteve za sprejem in da država članica, ki daje zahtevo, ne sme vsebinsko odločiti o prošnji prosilcev za azil dokler se postopek s pravnim sredstvom ne konča z negativnim izidom ?
4. Če je odgovor na prvo ali drugo vprašanje pod točko (a) pritrdilen:
ali je treba člen 47 Listine, po potrebi ob upoštevanju vrednostnega sistema iz uvodne izjave 5 Uredbe Dublin III, v primeru, kot je obravnavani, razlagati tako, da sodiščem države članice, na katero je zahteva naslovljena, nalaga, da morajo zagotoviti pravno varstvo v obliki nujnega postopka? Ali za sodišča države članice, na katero je

zahteva naslovljena, veljajo časovni roki za odločitev o pravnem sredstvu?

b. Prenos odgovornosti

1. Ali člen 21(1), tretji pododstavek, Uredbe Dublin III v povezavi s členom 5(2) Uredbe (ES) št. 1560/2003, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 118/2014 (izvedbena uredba), načeloma povzroči dokončen prenos odgovornosti na državo članico, ki daje zahtevo, če država članica, na katero je zahteva naslovljena, pravočasno zavrne tako prvotno zahtevo države članice, ki daje zahtevo, kot tudi ugovor zoper to odločitev (glej sodbo Sodišča z dne 13. novembra 2018, C-47/17 in C-48/17, točka 80)?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje pod točko (b) pritrdilen:
ali to velja tudi, če sta odločbi o zavrnitvi, ki ju je izdala država članica, na katero je zahteva naslovljena, nezakoniti?
3. Če je odgovor na drugo vprašanje pod točko (b) nikalen:
ali se lahko prosilec za azil v državi članici, ki daje zahtevo, v razmerju do države članice, na katero je zahteva naslovljena, sklicuje na nezakonit prenos odgovornosti, ki je posledica neupoštevanja meril za določitev odgovornosti, ki se nanašajo na enotnost družine (členi od 8 do 11, 16 in 17(2) Uredbe Dublin III)?

c. Naknadna prošnja

1. Ali je treba člen 7(2) in člen 20(1) Uredbe Dublin III razlagati tako, da ne izključujeta upoštevnosti določb poglavja III in izvedbe postopka za sprejem na podlagi poglavja VI, del II, Uredbe Dublin III v primerih, v katerih so prosilci v državi članici, ki daje zahtevo, že vložili prošnjo za azil in je država članica, ki daje zahtevo, to prošnjo za azil prvotno na podlagi člena 33(2)(c) v povezavi s členom 38 Direktive 2013/32/EU zavrgla kot nedopustno, vendar v državi članici, ki daje zahtevo, medtem – na primer zato, ker se „Izjava EU in Turčije z dne 18. marca 2016“ (glej EN P-000604/2021, Answer given by Ms Johansson on behalf of the European Commission z dne 1. junija 2021) dejansko več ne izvaja, – poteka dopusten postopek naknadne prošnje?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje pod točko (c) nikalen:
ali je treba člen 7(2) in člen 20(1) Uredbe Dublin III v primeru, ki je opisan v prvem vprašanju pod točko (c), potem razlagati tako, da ne izključujeta upoštevnosti določb poglavja III in izvedbe postopka za sprejem na podlagi poglavja VI, del II, Uredbe Dublin III v primerih

meril za določitev odgovornosti, ki se nanašajo na enotnost družine (členi od 8 do 11 in 16 Uredbe Dublin III)?

3. Ali je člen 17(2) Uredbe Dublin III še upošteven, če so prosilci v državi članici, ki daje zahtevo, že vložili prošnjo za azil in je država članica, ki daje zahtevo, to prošnjo za azil prvotno na podlagi člena 33(2)(c) v povezavi s členom 38 Direktive 2013/32/EU zavrgla kot nedopustno, vendar v državi članici, ki daje zahtevo, medtem – na primer zato, ker se „Izjava EU in Turčije z dne 18. marca 2016“ (glej EN P-000604/2021, Answer given by Ms Johansson on behalf of the European Commission z dne 1. junija 2021) dejansko več ne izvaja, – poteka dopusten postopek naknadne prošnje?
4. Če je odgovor na tretje vprašanje pod točko (c) pritrديلen:

ali člen 17(2) Uredbe Dublin III prosilcem za azil daje subjektivno pravico, ki je v državi, na katero je zahteva naslovljena, iztožljiva? Ali v zvezi s tem obstajajo določbe prava Unije za uporabo polja proste presoje nacionalnih organov – na primer upoštevanje enotnosti družine, koristi otroka – ali se pri tem uporablja izključno nacionalno pravo?

- d. Subjektivne pravice družinskega člana, ki prebiva v državi članici, na katero je zahteva naslovljena

Ali ima tudi družinski član, ki že prebiva v državi članici, na katero je zahteva naslovljena, sodno iztožljivo pravico do upoštevanja člena 8 in naslednjih Uredbe Dublin III in pravil za predaje, ki temeljijo na njih (člen 18 ter člen 29 in naslednji Uredbe Dublin III; po potrebi v povezavi z uvodnimi izjavami 13, 14 in 15 Uredbe Dublin III v povezavi s členom 47 Listine), oziroma člena 17(2) Uredbe Dublin III?

Navedene določbe prava Unije

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti členi 7, 9, 33, 47 in 51.

Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državlján tretje države ali oseba brez državljanstva (prenovitev) (UL 2013, L 180, str. 31, popravek: UL 2017, L 49, str. 50), zlasti členi 7, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 20, 21, 27, 29, 30, 31, 32 in 33.

Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL 2013, L 180, str. 60), zlasti člena 33 in 38.

Izvedbena uredba Komisije (ES) št. 1560/2003 z dne 2. septembra 2003 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 o določitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 200), kakor je bila spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 118/2014 z dne 30. januarja 2014 (UL 2014, L 39, str. 1), zlasti člen 5.

Direktiva Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 224).

Navedene nacionalne določbe

Verwaltungsgerichtsordnung (zakon o postopku pred upravnimi sodišči, v nadaljevanju: VwGO) v različici, ki je bila objavljena 19. marca 1991 (BGBl. I, str. 686), ki je bila nazadnje spremenjena s členom 3a zakona z dne 16. julija 2021 (BGBl. I, str. 3026), zlasti člen 123.

Asylgesetz (zakon o azilu, v nadaljevanju: AsylG) v različici, ki je bila objavljena 2. septembra 2008 (BGBl. I, str. 1798), ki je bil nazadnje spremenjen s členom 9 zakona z dne 9. julija 2021 (BGBl. I, str. 2467), zlasti člen 80.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

1. Prosilci so sirski državljani. Prosilca 1 in 5 sta poročena. Prosilci 2, 3 in 4 so njuni mladoletni otroci.
2. Prosilec 5 je 20. oktobra 2015 vstopil na ozemlje Zvezne republike Nemčije, kjer mu je bil 11. oktobra 2016 priznan status subsidiarne zaščite.
3. Prosilci 1, 2, 3 in 4 so dlje časa prebivali v Libanonu. 4. junija 2019 so preko Turčije vstopili na ozemlje Helenske republike (otok Kos). Tam so 26. februarja 2020 vložili prošnjo za azil. Ta je bila v skladu s členom 38(1) Direktive 2013/32 zavržena kot nedopustna. Prosilci 1, 2, 3 in 4 so 8. februarja 2021 vložili še eno prošnjo za azil, ki jo grški organi očitno obravnavajo kot dopustno naknadno prošnjo.
4. Helenska republika je 6. maja 2021 toženo stranko zaprosila za sprejem prosilcev 1, 2, 3 in 4 na podlagi člena 9 Uredbe št. 604/2013. Tožena stranka je z dopisom z dne 12. maja 2021 to zavrnila z obrazložitvijo, da je bila pred naknadno prošnjo sprejeta odločitev o prvi prošnji za azil prosilcev 1, 2, 3 in 4.
5. Helenska republika je z dopisom z dne 18. maja 2021 zahtevala ponovno obravnavanje njene zahteve. Trdila je, da niti Direktiva 2011/95 niti grška zakonodaja ne razlikujeta med prvo in naknadno prošnjo. Dublinska pravila naj bi

bila še upoštevna. Zato naj bi morala tožena stranka prosilce 1, 2, 3 in 4 sprejeti na podlagi člena 9 oziroma člena 17(2) Uredbe št. 604/2013.

- 6 Tožena stranka je zahtevo Helenske republike za sprejem z dopisom z dne 20. maja 2021 ponovno zavrnila.
- 7 Prosilci so 7. julija 2021 pri predložitvenem sodišču vložili predlog za izdajo začasne odredbe.

Bistvene trditve strank postopka v glavni stvari

- 8 Prosilci zahtevajo, naj tožena stranka ugotovi zahtevi Helenske republike za sprejem in se izreče za odgovorno za obravnavanje prošnje za azil prosilcev 1, 2, 3 in 4. Menijo, da je zaradi učinkovitega pravnega varstva (člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah) potrebna hitra odločitev.
- 9 Tožena stranka trdi, da je bila prva prošnja za azil prosilcev 1, 2, 3 in 4 zavrnjena že v Grčiji. Zato naj bi bila združitev družine na podlagi Uredbe št. 604/2013 izključena. Upoštevne določbe naj se v skladu z njihovim besedilom po koncu prvega postopka ne bi več uporabljale.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

Dopustnost pravnega sredstva

- 10 Predložitveno sodišče domneva, da pravno sredstvo, ki so ga prosilci vložili zoper zavrnilna odgovora tožene stranke, ni dopustno.
- 11 Uredba št. 604/2013 izrecno določa zgolj pravno sredstvo zoper odločitev o predaji (člen 27). Zakonodajalec Unije je vsekakor vedel, da ni urejeno, ali se lahko humanitarna določba uporabi za prošnjo prosilca za azil (glej Poročilo Komisije z dne 6. junija 2007 o oceni dublinskega sistema, COM(2007) 299 final, oddelek 2.3.1 pod naslovom „Enotna uporaba“).
- 12 Sicer je lahko prosilcu za mednarodno zaščito na podlagi Uredbe št. 604/2013 priznana pravica, da se lahko v sodnem postopku sklicuje na spoštovanje določb te uredbe (glej v tem smislu sodbi Sodišča Evropske unije z dne 26. julija 2017, Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, točka 62, in z dne 25. oktobra 2017, Shiri, C-201/16, ECLI:EU:C:2017: 805, točka 44).
- 13 Vendar predložitveno sodišče zastopa stališče, da taka pravica vsaj v primerih, kot je ta, ki je predmet postopka v glavni stvari, na podlagi Uredbe št. 604/2013 ne obstaja.
- 14 Združitev družine, ki se v bistvu zahteva z zadevnim pravnim sredstvom, materialno ni urejena v Uredbi št. 604/2013, ampak v Direktivi 2003/86, ki

državam članicam tudi nalaga, naj določijo ustrezno pravico do pravnega izpodbijanja (člen 18). S tem členom je poskrbljeno za zagotovitev učinkovitega sodnega varstva, kar zadeva koristi otrok in družine.

- 15 Drugačna presoja tudi ne bi bila združljiva s ciljem Uredbe št. 604/2013, ki je „omogočati hitro določitev odgovorne države članice, da bi se zagotovil učinkovit dostop do postopkov za priznanje mednarodne zaščite in ne bi bil ogrožen cilj hitre obravnave prošelj za mednarodno zaščito“ (uvodna izjava 5).

Nujnost

- 16 Države članice pravnih vprašanj, ki so predmet vprašanj za predhodno odločanje, ne presojuje enotno (glej na primer *The Migration Law Clinic of the VU Amsterdam, An Individual Legal Remedy against the Refusal of a Take Charge Request under the Dublin III Regulation, september 2020, oddelek 6 in nadaljnja sklicevanja*), zlasti ker se o njih praviloma odloči v postopkih za izdajo začasne odredbe z odločbami, zoper katere ni pritožbe.
- 17 Že samo v Zvezni republiki Nemčiji lahko odgovor na ta pravna vprašanja vpliva na številne zadeve (Dodatne informacije o azilni statistiki za leto 2020 in prvo četrtletje leta 2021 – Bistvena vprašanja v zvezi z dublinskimi postopki, *Deutscher Bundestag*, tiskovina 19/30849).
- 18 Zaradi zagotovitve enotne razlage in uporabe ter *effet utile* prava Unije je zato potrebna odločitev Sodišča Evropske unije, zlasti zaradi temeljnega pomena pravice do učinkovitega pravnega sredstva za pravni red Unije in temeljnega pomena Uredbe št. 604/2013 za delovanje skupnega evropskega azilnega sistema.
- 19 Potrebna je hitra odločitev Sodišča Evropske unije, ker bi lahko spor o glavni stvari, če bi Sodišče odločalo po rednem postopku, postal brezpredmeten, na primer zato, ker bi grški organi vmes odločili o prošnjah za azil prosilcev 1, 2, 3 in 4, ali zaradi nezakonitih sekundarnih gibanj.
- 20 Prosilci 1, 2, 3 in 4 trenutno živijo v mučnih življenjskih pogojih v begunskem taborišču na otoku Kos. Na podlagi grške zakonodaje lahko prebivajo le na otoku Kos.